

sto, mrzlo vodo, ki je pustimo 4—6 dni v sodu. To moramo storiti iz previdnosti, da se prepričamo, ali smo s sopenjenjem odstranili v resnici vse one snovi iz le-sa, ki bi škodovala vinskemu moštu ali vinu. Ako je voda, ko jo po štirih ali šestih dneh izpustimo, čista in brez okusa, je sod pripravljen. Ima po voda tudi naj-manjši okus ali duh po lesu, ali ako seje skalila, mo-ramo sod znova napolniti z vodo, ki jo pustimo ravno tako dolgo v sodu, kakor prvo. Pustiti vodo dalje časa v sodu, ko štiri do šest dni, mence doseči s tem popol-nejši učinek, odločno odsvetujem, ker bi se lahko razvil v vodi zopern duh.

(Dalje prihodnjič).

Jesihavost sadjevca in vina. Ta bolezen napada naš sadjevec in vino tako pogosto, da pač ne bo nepotrebno, ako obširneje spregovorimo, kaj ta bolezen povzroča in kako se je ubranimo. Ravno v tem času se pri napravi sadjevca in trgatvi greši največ in povzroča poznejši nastop te bolezni. Očetna glivica (*Mycoderma acetii*) je gliva cep-ljivka, t. j. množila se s cepljenjem posameznih glivic na več delov. Jesihavost povzroča s tem, da presnuje alkohol v očetno kislino. Neobhodno potrebno je pa za razvoj zračni kisik in toplota. Tam, kjer teh dveh pogojev ni, se ona ne more razviti. Ako iz tropin napravljamo očet, pustimo tropine namočene tako, da vpliva to na nje zrak in toplota. Čim več je od teh dveh faktorjev tedaj na razpolago, tem preje se napravi očet. Pri močnejših vinih oziroma pri žganju, kjer je preveč alkohola, tam jesihova gliva ne more živeti, zato so tej bolezni podvržena bolj slabša vina in po-sebno sadjevec. Da se tej bolezni ubranimo, je potrebna skrajna snažnost pri napravi vsake pijače. Vsako orodje, vsak stroj se mora po uporabi takoj dobro izmesti, ako no-čemo, da nam tanka plast tekočine na orodju itd., ki je izpo-stavljena zraku, ne postane kmalu očet. Očetne glive se na neumitem orodju, prešah itd. grozovito razmnožijo in pre-mesejo v pijačo. Ako smo imeli pijačo v dobro zapolnjenem in snažno umitem sodu, dostikrat te glivice vsled tega, ker jim primanjkuje zraka, ne morejo več delovati. Kakor hitro pa je sod napol prazen, začne svoj posel in končno imamo proti koncu najbolj fin očet. Pri sadjevcu premnogokrat povzroča, posebno tam, kjer je priprava tega nesnažna ali počasna, dodatek vode jesihavost. Skoz dodatek vode se je zmanjšal procentni del alkohola, sadjevec je slabši in bolj dostopen delovanju glivic. Ubrani tej bolezni zamoremo se samo s pomočjo snažnosti in naglega dela pri preši. Popra-viti že jesihovo pijačo s tem, da se zmeša z drugo, manj kisljo, bi bilo priporočati samo tedaj, ako jo moremo nanjo porabiti, drugače bo postalo vse skupaj jesih. Dodatek do 5 gr natrijevega lisulfita na 1 hl, vsaj za nekaj časa ustavi delovanje glivic. Tudi pretočenje v močno žveplan sod je dobro. Ozdraviti se bolezen več ne da. Popolnoma se ustavi s pasteriziranjem, t. j. s segrevanjem na 60—70 stop. C, kar se pa more napraviti samo potem posebnih aparatov. Pri tej vročini glive poginejo. Jesihavost je bolezen, ki se oz-daviti ne da, temveč je možno, da se ta bolezen ustavi. Vinogradniki in sadjarji upoštevajte, da je prvi predpogoj umnega kletarstva: snažnost vseh posod in vsega orodja. S snažo se jesihavosti izognemo popolnoma.

Kako bo šla letos trgovina s sadjem? Rano sadje ima slabo ceno, ker ni odjemalcev, blaga pa je po vseh delih države v obilici. Osobito bogato so obrabile slive. Nemško-avstrijski in nemški trg je za naše sadje nedostopen, ker je valuta v teh državah padla tako nizko, da ne morejo kupovati Nemci sadja. Vsled tega je najboljša, ako ljudje slive kolikor mogoče mnogo posušijo. Suhe slive imajo lepo ceno. Ze sedaj se oglašajo kupci iz nordijskih pokrajin za suhe slive. Za pozno sadje bo mnogo kupcev in sicer iz Anglije, Italije, Holandije, Češke in Švice. Le škoda, da je trgovina v rokah posameznikov in bank.

Sadna razstava v Celju. Nova grupacija držav po svetovni vojni zahteva z brezobzirno doslednostjo nove orientacije v pogledu naše sadne trgovine. Z brez-primerno vztrajnostjo in žilavostjo zasledujejo sosed-je v inozemstvu samo en cilj: Kako pridobiti za svoje sadje častno in trajno pozicijo na svetovnem trgu, kako zvišati domačo produkcijo ter postati neodvisen od so-sedov. Tudi naše sadjarje čakajo težki boji in velike naloge. Vreči se moramo nemudoma na delo, da iz-vojujemo pristiž v tekmovalni borbi ter zasiguramo našemu sadju ono mesto na svetovnem trgu, katero mu pripada. Kot prvi korak k temu velikemu cilju naj bo sadna razstava za Slovenijo, ki se vrši od 8. do vključljivo 15. oktobra t. l. v Narodnem domu v Celju. Ta razstava naj pokaže širši javnosti, osobito pa sad-nim trgovcem tu- in inozemstva, kaj premoremo, pre-priča jih naj o izborni, že ponovno na svetovnih raz-stavah z najvišjimi priznanji odlikovani, neprekoslji-ivi kakovosti našega sadja. Ona naj bo živa knjiga, iz koje bo posnel naš producent — sadjar, katerih smer-nic se bo moral držati v bodoče, da doseže najvišji čis-ti donos in gospodarski uspeh v svojem sadjarstvu. Ker je samo še mesec dni časa, je treba brez odla-sanja na delo. Pokažimo, da zamoremo tudi v tej krat-ki dobi nekaj ustvariti! Vsakdo, ki se želi udeležiti sad-ne razstave, se naj obrne nemudoma na uredništvo «Slov. Sadjarja». Ljubljana, da se mu dostavi program in prijavnica za razstavo. Vse podrobne podatke bo lahko posnel iz razstavnega programa.

Tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 18., 19. in 20. septembra na drž. vinarski in sadjar-ski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 9.—12. in od 14.—17. ure dnevno. Zanimanci in zanimanke naj prijavijo svojo udeležbo potom do-pisnice najpozneje do 16. septembra ravnateljstvu za-voda.

Enodnevni tečaj za obiranje, spravljanje in shran-jevanje sadja se vrši dne 14. septembra t. l. na drž. vinarski in sadjar-ski šoli v Mariboru. Pouk, ki je brez-plačen, se vrši teoretično in praktično od 9.—12. in od 14.—17. ure. — Vspricho letošnje ugodne sadne letine je največjega pomena, da se bogati sadni pridelek pri-merno spravi, shrani in vnovči. Na omenjenem tečaju se nudi vsakomur najlepša prilika, pridobiti si ono temeljno znanje, brez katerega je vsak uspeh v sad-

jarstvu izključen. Podala se bodo tudi važna navodila z ozirom na sadno prodajo. Zanimanci obojega spola naj prijavijo svojo udeležbo z dopisnico najpozneje do 10. septembra ravnateljstvu vinarske in sadjar-ske šole v Mariboru.

O POMENU MARIBORSKE OBRTNE RAZSTAVE.

Vsestransko važnega pomena za našega kmeta ter vinogradnika so naše obrtne razstave, ki se prirejajo vsako leto po naših mestih. V našem obmejnem Mari-boru bodo letos priredili obrtniki veliko obrtno razsta-vo, ki bo odprta občinstvu od 8. do 17. septembra t. l. Ta razstava bo v velikem obsegu, važna, podučna ter pomenljiva, da si jo ogledajo vsi sloji našega naroda — posebno pa še poljedelci in vinogradniki. Za našega kmetovalca bo podučna razstava: poljedelskih strojev, orodja, sadnih mlinov itd. Za naše vinogradnike in sadjarje pa bo letošnja mariborska obrtna razstava še posebna zanimivost, ker bo na njej razstavljena nova stiskalnica (preša), ki je izum gospodarskega dopisni-ka našega lista in bivšega oskrbnika posestev in vino-gradov Štajerske hranilnice v Podlehniku. — Stiskal-nica je urejena tako, da stiska neprestano (kontinuir-lich) s poljubno težo od 10—100.000 kilogramov. — Doslej je bila v rabi domača stiskalnica na vzvod. Ta stiskalnica je, vsled marsikaterih prednosti, uspešno klubovala raznim novotarijam, ki se niso mogle udo-mačiti. Bistvo njene posebne uporabnosti obstoja: 1. v vzvodu, 2. pa v prosti viseči obremenitvi «drevesa», ki učinkuje s pomočjo listne teže v dvojnem oziru: elastično (gibčno) in neprestano. Ta stiskalnica (domača pre-ša) na vzvod) pa ima samo eno hibo: za njeno zgrad-bo je treba veliko lesa in veliko prostora.

Gospod Rudl je prednosti stare stiskalnice upo-rabil z velikim uspehom v novem sestavu svojega iz-uma. Stiskalnica g. Rudla je v svojem bistvu še bolj elastična, nego stara preša, h krati pa deluje s pomno-ženo silo, ne da bi rabila toliko prostora, kakor njena prednica. Možnos tpritiska je odvisna od poljubne vpostavitve vzvoda. Morebitna popravila lahko izvrši vsak tesar. V tej okolnosti leži brez dvoma največja prednost Rudlove stiskalnice. Pri drugih, zlasti že-leznihih konstrukcijah, mora popravljati mehanik, dočim pri novi stiskalnici ni potrebno. V ostalem pa si naj ogleda vsakdo, ki se za stvar zanima, to stiskalnico na obrtni razstavi, kjer bo interesantom pod posebno stre-ho na vpogled.

NEVARNOST, DA NE BO SOLI!

Sedanja vlada v Beogradu, v kateri sedijo demo-kрати in slovenski samostojnej mesar Pucelj, je kuhinj-sko sol dala pod monopol, kakor tobak. To se pravi, sa-mo vlada, oziroma od vlade pooblašteni trgovci smejo tržiti in prodajati sol na veliko. Nasledek tega: Sol se je takoj silovito podražila in izginila. Predno se je uve-del monopol na sol, smo dobili fino kuhinjsko belo sol iz Nemčije po 5—7 K kg. A danes moramo plačati za grobo, z vsakovrstnim smetjem pomešano morsko sol 15—16 K. Advokat in demokratski poslanec dr. Kuko-vec je dosegel, da je v Mariboru dobil pravico edini trgovati s soljo veletržec Tonejc. Drugi nihče ne sme naročevati ali uvažati kuhinjske soli. Tonejc bi moral imeti za Slov. Štajer v zalogi stalne 32 vagonov soli. Tako se glasi postavna določba. A ker Tonejc nima do-volj kapitala, nima v zalogi ne enega vagona soli. — Trgovci na deželi, n. pr. oni iz daljnega Prekmurja, Prlekije, Dravske in Meziške doline so danes brez soli. Sol bo postala v par tednih velika redkost, kakor ža-fran. Monopolna uprava ne dovoli, da bi slovenski trgovci smeli uvažati fino in zdravo rudniško sol iz Nemčije ali N. Avstrije. Za nas Slovence je določena ona neokusna morska sol, ki je polna razne gnusobe. V Mariboru da Tonejc pri mlinarju Lierzerju zamleti morsko sol s smetjem vred. Fina bela kuhinjska sol pa ide — v Beograd in Srbijo. Iz gotovega vira nam je znano, da se je nekaterim trgovcem v Celju in Mariboru posrečilo pripeljati iz Zagreba ozir. iz Gradca več va-gonov snažne nemške soli. A kaj se je zgodilo: Vlada je prepovedala to zdravo nemško sol prodajati v naših krajih in je trgovcem sol zaplenila. Kdor tega ne ver-jame, naj vpraša pri mariborskih trgovcih Berdaj, Tišler, Ziegler itd. Vlada, ozir. njen pooblaščenec «Mo-nopolna uprava» je v Uradnem listu dne 24. julija iz-dala strogo prepoved dovažanja soli iz Zagreba v Slo-venijo. Kaj se to pravi? Ti Slovenec moraš uživati smrdljivo morsko sol in če soli ne bo, uživaj hrano ne-soljenol! Če izbruhne kaka dalje časa trajajoča stavka na železnicah ali premogovnikih, se zna zgoditi, da bo Slovenija brez soli. A še enol! Pogodbeno je določeno, da bi morala tvrdka Tonejc oddajati sol po 9 K 60 vin. 1 kg, a prodaja jo po 12 K 50 vin. Zmletje in transport mora plačati še oni, ki jo na drobno prodaja. Tako skrbi sedanja vlada za najpotrebnejše življenske po-treščine.

Pozivamo vse občinske odbore, zadruga in druga gospodarska združenja, da protestirajo pri vladi proti takemu načinu preskrbe s soljo. **Zahtevajmo, da se mo-nopol soli takoj odpravi.** Te proteste pošljite našim po-slanecem.

Pobiranje trošarine na žganje. Kuhanje žganje proti plačilu trošarine se izza 1. septembra t. l. ne prijavlja več pri davčnih uradih, temveč edino le pri oddelkih finančne kontrole. Izza 1. septembra sprejemajo davčni uradi le pri-jave za kuhanje žganja v onih žganjarnah, ki imajo posebno dovoljenje, da plačujejo trošarino za prijavljeno kuhanje žganja še le dva meseca po prijavljenju. Kuhanje žganja se mora prijaviti vedno pri onemu oddelku finančne kontrole, v katerem okolišu se bo kuhalo žganje. Prijave se vendar sme starejšina oddelka finančne straže, ako

dopusča kontrola, ta rok primerno skrajšati. Trošarina se vplača s pošno položnico, ki jo brezplačno izda oddelki finančne kontrole, pri najbližnjem poštnem uradu. Tisko-vine za prijave se dobijo pri oddelku finančne kontrole proti povrnitvi nabavne cene po 50 para za polo.

Podražena živeža v Beogradu. Cena surovega maslu je poskočila za 10 din. in stane 1 kg 60 din. Pšenica se je po-dražila za 10 din. pri 100 kg. Bela moka stane 7.50 din. 1 kg, krušna 8 din., koruzna 6 din., govedina 14, teletina 13, kravje meso 38, surova slanina 35, suha 36, mast 38, sladko mleko 5.50 1 l, kisllo 8, krompir 4 din.

Na svinjski sejem v Mariboru dne 25. avgusta 1922 se je pripeljalo 180 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 400—600, 7—9 tednov 720, do 900, 3—4 mesce 1400—1600, 4—6 mescev 1700—1900, 8 do 10 mescev 2600—3500, 1 in pol leta stari 400—4500 kron. Koze po 450 kron.

Trg z usnjem in surovimi kozami. Cene usnje so se v zadnjih 14 dneh močno dvignile, ker tovarnarji danes valu-tarično računajo in se določajo cene usnju po kurzu jugoslo-vanskih kron v Curihu. Današnje informativne cene so sledeče: vache-podplati K 270 do 280 kilogram, — podplati trikrat vsajeni (Hizoc) K 280 do 300 kilogram, okrajevne (aferni) K 150 do 160 kilogram, notranji K 220 kg, vratovi K 180—185 kg, gladke kipse K 380—400, kilogram črne gladke teletine K 500—520 kilogram, rjavo usnje za 20—30 K dražje pri kilogramu. Te cene veljajo pri odjemu v večjih množinah.

Hmelj. Na kmetjskem trgu v Zatu je bilo tudi v pretek-lem tednu povpraševanje po hmelju precej živahno, čeprav cene stalno padajo. Za hmelj srednjedobre kakovosti so ponujali po 600—800 K za 50 kg. Na Češkem pričakujejo letos srednjedobro hmeljsko letino. O kaki hmeljski kapiji letošnjega hmelja se dosedaj ni nobenega govora. Ne Češ-tem bodo letos za 60—70 odstotkov hmelja več pridelali, nego v lanskem letu, nikakor pa ne bodo pridelali one mna-žine hmelja, nego v lanskem laktifspulh mvaSi-kiPKPK žine hmelja, katero so pridelali leta 1920, namreč 75.000 stotov.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zatec, CSR, 17. avgusta 1922. Po nekate-rih deževnih dnevih je nastalo danes vendar lepo vreme, katero kraj ugodno vpliva na razvoj hmeljskih kobul. V ne-katerih krajih se je pokazal bakreni palež. Vlaga ima zemlja sedaj zadosti; lepo vreme je potrebno. V nekaterih občinah se je že pričelo z obiranjem. O cenah še danes ne more biti govora, ko še nimamo izgotovljenega blaga. Zatec in okolica bo imela letos sicer obilo, pa le srednjo letino. Ka-kovost hmelja bo pa najboljša. Cene se vedno padajo in se za 50 kg hmelja (iz leta 1921) srednje kakovosti plačuje le po 800—1000 č. K.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 350 naših kron, francoski frank stane 26.20—27.20 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.46—0.52, za 100 č. kron 12.80—14.60, za 100 nemških mark 25.40—28.— in za 100 laških lir 1520 do 1640 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.50 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega pore-čila je vrednost naše krone poskočila za 5 enot.

Koliko starost dosežejo nekatere rastline? Uprav občudovanja vredno je, kako visoko starost dosežejo nekatere rastline. Visoko starost učaka takozvana stolet na aloa, ki cvete v svoji domovini vsako šesto do de-seto leto, pri nas pa le vsako štirideseto do šestdeseto leto. Palme učakajo starost 250 let, bršljan raste do 450 let. Pravi kostanj živi baje čez 800 in hrast 1600 let. Pač lepa starost.

Zakaj lastavice pred dežjem nizko letajo? Kadar nastopa deževno vreme, za katerega oznanjevalke smatramo obi-čajno lastavice, tedaj jih vidimo letati nizko, deloma v bližini čred, kjer obletavajo tudi človeka v največji bližini, deloma v vodi, pri bazarjih, jezerih in rekah. Kadar že dežuje ali divja nevihta, jih vidimo na zidovih, postopju in grmovju, kjer najdejo le količkaj varstva proti acurju. Obregavajo se prav tik ob stenah in drevesih. Čemu vse to? — Odgovor je naraven. Na ta način vznemirjajo žuželke, ki so se bile poskrile in si poiskale tihega kotička za počitek; lastavke jih spravijo pokoncu, da jih potem letajo pozobljejo. Tudi po travnikih in žitnem polju leta lasta-vica prav tik nad biljem in klasjem, da vznemiri družino raznih mušic, ki jih potem brez truda zajema v široko odprti kljun. Po travnikih je najrajši za petami pridnim koscem in brhkim dekličem, ki grabijo in spravljajo seno v kopicke; pri tem prepodijo mnogo mrčesa, zlasti kobilice in malih skržatov, ki zapadajo trumoma našim ljubljankam v zaželjen plen. — Kako zelo, da je let žužkov odvisen od od vremena, to lahko opazujemo pri zelo spreminljivem, hudomušnem vremenu. Mnoge žuželke letajo le, kadar sije sonce; kakor hitro pa se skrije njegova obla za oblake, sedijo tudi žuželke lene kot polži na rastlinah.

Dopisi.

Limbuš pri Mariboru. Pri nas imamo sicer javno teht-nico, toda z njo nam ni veliko pomagano, kajti ako pripelje kmet kako blago na tehtnico, ni nobenega človeka pri teht-nici. Blago moraš ali peljati nazaj domov, ali pa moraš po cele ure čakati, da pride odkod oseba, ki steha blago. Pozivljamo merodajno oblast, da nemudoma odpravi ta ne-dostatek in da po nepotrebem ne bo ljudstvo trpelo čas in trpelo škodo!

Jarenina. Huda in ostra je sodba, ki jo je naše ljudstvo izreklo nad samostojnimi poglavarji. Ko je vrtojski Mermolja privandral kot ubog begunec v naše kraje in je širil Samostojno, smo mnogi drveli za njim. Objabljal nam je nebesa na zemlji. Sli smo na led. A ko je postal kar v dveh letih milijonar in ko smo videli, da je napeljal vse vode samo na svoj mlin in za svoj ter Pucjev žep in ko smo sprevidli, kako nas Samostojna v Beogradu vedno bolj in bolj prodaja pravoslavnim srbskim centra-listom, so se nam oči odprle. Pri nas v Jarenini, v sosednjem Sent Jakobu, Sv. Marjeti in Sv. Kungoti šteje vsega skupaj Mermolja samo še par desetih pristašev. To so sami hakači in taki, ki nimajo pri ljudstvu prav nobenega ugleda. Te kozle mu tudi iz srca privoščimo. V nedeljo, 27. se je videlo, da se vsak pošten mož in mladenič sramuje biti med samostojneži. Vsakdo pravi: «Ja, če se še do sedaj nisi spametoval in sprevidel, da nas Samostojna vodi v gospo-darski pogin, potem ti ni pomagati.» Vladi pa kličemo:

KDOR UPORABLJA

ZLATOROG MILO

po daljša trajnost svojega perila.
Glavno zastopstvo in zaloga:

R. BUNCLIN drug, Ljubljana, Celje, Maribor.

«Daj nam volitve, da obračunamo s samostojnimi izdajalci!»

Gornja Poljskava. V Narodnem listu je nek dopisnik priobčil ostudno laž, češ, da so samostojneži na svoje stroške popravili znanemarjeno cerkev, ter da je nek duhovnik imel politično pridigo. Res je sicer, da je pridigoval č. g. ravatelj dr. Jerovšek, toda njegova pridiga je bila strogo cerkvena in ni bilo v njej nobene besede o kakih politiki. Dopisunu bodi še povedano, da so cerkev dali popraviti farani in ne morda samo oni, ki trobijo v rog Samostojne. Laž ima pač kratke noge!

Polensak. Lepe razmere vladajo in krilatijo na naši šoli. Naš učitelj se briga le samo za sokolsko vzgojo in sokolsko himno, da bi se pa otroci priučili tudi kaj za življenje potrebnega, to mu je deytva briga. Mi katoliški stariši iz Polensaka pa pravimo, da Sokol nikdar ni merođajen za življenje, ampak drugi šolski predmeti! Dokler mi ne bomo videli, da bi naš šolnik prišel vsako nedeljo k sveti maši (kjer ga zdej ni nikdar!), ne bomo zadovoljni s šolo. In če ne bo vsakokrat spremljal otroke k šolskim svetim mašam, kakor so to delali njegovi predniki, ter pristopal večkrat k mizi Gospodovi, mi mi sploh svojih otrok ne zaupamo več. Vprašamo okrajno glavarstvo v Ptuj: ali ima šolnik orožni list za vojaško repetir-pisto, da je sme nemoteno okrog nositi. Ko se po nedeljah zvečer vinjen vrača iz gostilne, med potoma kar meni nič tebi nič strelja na mirno hiše čuvajoče pse! Radovedni smo, ali je on konjederčev pomočnik ali pa ima mogoče sam konjaško licencijo!

Mala Nedelja. V bratskem objemu so se našli naši demokrati in samostojneži pri zidanju Sokolskega doma. Prilaskovali so državno pomoč od belgrajske državne blagajne, v katero plačujejo tudi krščanski davkoplačevalci. Ker pa denarja ni bilo od nikoder, samostojnih in demokratičnih zasleplencev pa je pri nas malo, zato so začeli zbirati tudi med pristajši Kmečke zvezde. Da bi dobili več lesa in denarja, so obljubili našim ljudem, da bo tudi Kat. izobraževalno društvo lahko imelo svoje prireditve v Sokolskem domu. Njih pač ni sram, če svojo itak kosmato vest še malo bolj obremenijo s kako lažjo. Ker pa je velika večina naših faranov prepametna, da bi verjela samostojnim in demokratičnim časopisom, zato razglasijo prireditve svojega liberalnega Ljubljanskega in pevskega društva v katoliških časopisih. Največ je žrtvoval za Sokolski dom trgovec Senčar. Če bi obiskovali njegovo trgovino samo samostojneži in demokrati, bi prišel že davno na boben in si ne bi sedaj štel milijonov. Od prevelikega zaslužka, ki mu ga je dalo katoliško ljudstvo, naše in sosednjih župnij, daje sedaj desetinsko za Sokolski dom, da bi se v njem zastrupljala naša mladina in učila pijančevanja. Nismo pa še slišali, da bi bil podaril nekaj na centimeter blaga kakemu siromaku, ki hodijo skoraj na pol nagi okrog in si vsled prevelike draginje ne morejo kupiti obleke. Naše ljudstvo pa se ne bo ogibalo samo sokolskih prireditev, ampak tudi sokolske trgovine. Nadučitelj in učitelj pa svetujemo, naj najprej naučita šolarje dobro čitati in pisati in še le potem naj skušata rešiti demokratsko in samostojno stranko poloma, kar še malo bolj

učeni ljudje ne morejo doseči.

Ljutomer. Telovadni odsek Orel v Ljutomeru proslavlja na praznik dne 8. septembra svojo desetletnico društvenega obstoja. Opozarjamo vsa sosednja katoliška društva, vse orlovske odseke in cenjeno občinstvo, da pohitijo na ta jubilejni dan v Ljutomer. Pred desetimi leti še ni bilo tukaj naših dičnih Orlov ne Orlic, ne Orličev, toda danes navdušena mladina iz Murskega polja in ljubomerskih goric z radostjo in zadovoljstvom gleda na uspehe svojega desetletnega dela in 8. septembra t. l. hoče dati vidnega izraza svojemu veselju nad sijajnim napredkom orlovske organizacije v ljubomerskem okrožju. Mladeniči in dekleta, očetje in matere, vsi, ki se še do zdaj niste zanimali za orlovske ideje, pridite in videli boste, da so naši cilji le naprej, da se zbirajo v orlovstvu čete ponosnih fantov in deklet, da se gojijo v orlovstvu odlični značaji, ki so pripravljeni še nebroj desetletij braniti našo mater sv. Cerkev in domovino. Pridite in utrdili se bomo zopet in skupno prisegli: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci... Bog živi!

Ljutomer. Spored velike orlovske slavnosti oziroma proslave desetletnice je sledeč: Na predvečer dne 7. sept. ob 8. uri bakljada, mirozov, kresovi in spuščanje raket. Dne 8. sept. ob 5. uri jutraj budnica. Ob 8. uri sprejemanje gostov, ob 9tih cerkveni govor in sveta maša na Glavnem trgu, nato obhod. Ob 3h popoldne javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja na Strasserjevem vrtu. Po telovadbi prosta zabava. Udeleženci, ki želijo imeti naprej preskrbljene obede (à 30 K), naj to pri poslanih okrožnicah pri svojih odsekih naznanijo. — Bog živi!

Ormož. IZJAVA. Tukajšnjim gospodičnam na pošti se od strani gotovih ljudi predbaciva, da so za katoliški shod v Središču pletle vence in z rožami okrasile orlovske zastavo. To vse bi se naj godilo v mojem stanovanju. Da ne bodo omenjene gospodične radi mene ali ormoškega Orla po nepotrebnem preganjane, izjavljam javno, da jaz teh poštnih gospodičen niti osebno ne poznam in niso, kar so v Ormožu prestopile niti praga mojega stanovanja. Vence pletle in zastavo okrasile so domače gospe in Orlice. Ker je vsakomur prosto dano, da simpatizira s Sokoli ali z Orli, je pač žalostno, da se ravno pri nas dela izjema ter se pritiska na nelep način na državne uslužbenke, ki hočejo biti nepri-

stranski. Sicer pa nas tolaži zavest, da pletli vence za orlovske zastavo ni za nobenega poštenega Slovenca ali Slovenco nečastno, a nečastno pa je, nekoga sumičiti in preganjati zaradi tega in če bi tudi bilo res. I. R.

Ormož. Odbor za stavbo Katoliškega doma prosi vse tiste, ki so obljubili prispevati les ali vožnjo, da to nemudoma storijo, ker stavba mora biti v 14 dneh ali treh tednih pod streho. Za pripravljali odbor: Ivanuša, l. r. predsednik.

Sromlje. Tudi pri nas je postalo društveno gibanje nekoliko živahnejše. Dne 15. avgusta so imeli po večernicah fantje in dekleta Marijine družbe poučni sestanek. Z deklamacijami je nastopilo 7 deklet in 3 fantje. Za vse te gre rpelepa zahvala č. g. župniku kot voditelju Marijine družbe. Na sestanku je bilo navzočih 64 deklet in žal le 8 mladeničev. Kakor po drugod v brežiškem okraju, tudi nas šiba suše silno tepe. Letina bo letos pri nas zelo slaba, le vino gradi obetajo dobro letino.

Zabukovec pri Grižah. Poroča se nam: Strokovna zveza rudarjev tukajšnjega premogovnika je meseca januarja t. l. poslala upit poslancu Gostinčarju, da se nam ustavi krivično uvedeni dohodninski davek. Imenovani poslanec je to tudi dosegel. Nadalje je poslala imenovanemu poslancu prošnjo, da se naj nam rudarjem izplačuje mezda štiri-najstrednevo. Zahtevala je tudi, da naj samski rudarji zopet dobivajo premog kot deputat. Toda višja oblast se ne gane in noče uslišati naših prošenj, katere so ji predložili poslanci SLS. Rudarji se nahajamo v težkem gmotnem položaju, kajti mezde so ostale od lanskega leta nespremenjene, dočim je narasla draginja za 100 in še več odstotkov. Pomoč je nujno potrebna. Vam tovarišem rudarjem pokličemo: Organizirajte se v naši Kršč. strokovni zvezi, kajti edino SLS oziroma njeni poslanci so tisti, ki imajo srce za uboge rudarje!

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Pri nas smo dosedaj imeli dve trgovini, ki ste popolnoma zadostovali in ki tudi niste podpirali nobenih protiverskih organizacij, najmanj pa brezverskega «Sokola». Toda priklatl se je k nam možakar, ki je vnet Sokol. Čudimo se, da je temu ptiču dala v njegov svoje prostore že od nekaj odločno katoliška Firžgarjeva rodbina. Ako pa ta novodošli trgovec misli, da bo delal pri nas dober «kšeft» zato, ker je vnet agitator za Sokola, se presneto moti. Za sedaj mu le svetujemo, da

Proda se malo posestvo s najvami, travnikom vse v dobrem stanju poleg cerkve pri Sv. Martinu pri Vozbegu 43, 710

Zrebec star 1 in četrt let se proda pri Francu Pamar, Dorica Marja v Bresju št. 81, občina Dol, pri Mariboru. 715

Oženjen vinogradni oskrbnik, kateri se tudi v sadjarstvu in vrtarstvu (vzgoja zelenjavi) popolnoma razume, išče stalno službo. Nastop t. koj ali s 1. oktobrom. Dopol pod «Vinograd 708», pošta Ivanjki pri Ormožu. 708

Približno 100 visokih sedov, različne velikosti proda se ugodni ceni trdku Kurka in Wildt na Polzih pri Celju. 708

Širite naše liste!

2 kovaška vajenca v starosti 14-16 let sprejme Anton Ferenčak, kovarški mojster, Brežice ob Savi. 1-8 718

Imam na prodaj enega konja za težko vožnjo, 10 let staroga, cena 26.000 kron in eno kobilu, 6 let stare za težko vožnjo za koloselj, cena 35.000 K, obe jsti kraseljiva. Ivan Grobčiček, star. Brežice št. 14. 705

Vila v Zagrebu s 2 in četrt orala v njej je 15 prostora, s potrebnimi sgražbami, se lahko takoj reši v ajo, s elektriko, spasebna za vsko podjetje se proda pod ugodnimi pogoji. Vpraša se V. Šestak, Zagreb, Palmotčeva ulica 18. 694

Harmonij američansk', dvostran s 5 oktavi in s 10 izdelan je za prodaj pri Leopoldu Ovetko, organizator v Pošt. trku. 703

Dijaka nižjih razredov vsamem na stanovanje in hranu in sicer za domače pridelke. Zemljišč, Maribor, Korodševa ulica 7. 709

Kupim posestvo obstoječe med drugimi tudi iz nekaj vinograda in ene vialčavje v bližini Sv. Jakoba v Slov. gor. — Ponudbe na naslov: Josipina Finčar, Sv. Jakob v Slov. gor. 707

Služba organista in cerkovnika pri farani cerkvi M. B. Kalobje p. 8. Jurič ob jas. kol. se odda s 1. oktobrom t. l. Prednost imajo omenjeni. Več se pogovre pri župnem urašustvenao. 711

Dekle od 15 let, prišna in zdrava, se vname t. l. v službo. Ivan Jančiček, št. 704 Sv. Knigota pri Mariboru.

Sprejem starejšega pridsega in treznega klapa s dvema konjema, prednost imajo tisti, ki so dobro izveščali pri kosi. mesečna plača 700 do 800 K. Vstop t. koj. Ponudbe: Franc Fijavž, trgovec, št. Jurič ob jas. kol. 1-3 700

Vrtnar sam; starejša možalaših otrok, se sprejme v stalno službo. Stanovanje uslugarstvo, plača po dogovoru. Posudba na: Jo: Urek, vlaska trgovina, Ormož ob Dravi. 712

Kot učenka želi stopiti v kuhajo. Naslov v upravi lista. 1-3 718

Voz-platô na vamo, se sprejme v stalno službo. Vprašati: Josif Krampak, Kričevna št. 3 pri Mariboru (bližina Kamaice). 1-2 698

Dve veliki oljnati sliki ena predstavja sv. družino, druga pa Marijo rokovalsko, s 4 rakimi okvirji, obe sliki primerni za kake cerkev ali kapelo, se po cenil prodajo pri organizacijskem mojstru Bračič v Strossmayerjevi ulici, Maribor. 7.6

Vabilo na redni občni zbor bratstva in poseljstava pri Sv. Kniginu na Pehorju, k. se vrši dne 8. septemb. t. l. po večera čak v posejajalnih prostorih. Vspored: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Volitev načelnika in nadzorstva. 3. Razni važni predlogi. 721

Dijaka prvotično sprejme se vso oskrbo. Maribor, Centarjeva ulica 15. 720

Najdeno! V trgovini g. Franca Laha v Mariboru, Gosposka ulica je bila ob priliki Porečjanokolevoga romanja sgrabljena denarnica s srednjeverno svoto dinarja. Kdor je izgabil, naj se oglasi pri g. Lahu. 707

Tovarni ka zaloga reškega in angleškega manufakturnega blaga se dobi po najniž. cenah pri J. TRPIN Maribor, Glavni trg 17.

Viničarja s 3 ali 4 delavskimi možmi sprejme Franc Bak, Sv. Marijeta ob Pesatel. 714

LIVARNA
za zvonove in kovine, poprej [l. 130 DENZELA SINOVI, MARIBOR
Kopališka ulica 9, je zopet v obratu. — CERKVENE ZVONOVE. — Izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij i. t. d.) — UMETNA LIVARNA relieš, cerkveni svetilniki. — Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodo-vod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravilnica za brizgalne i. t. d. — inž. I. & H. Böhli.

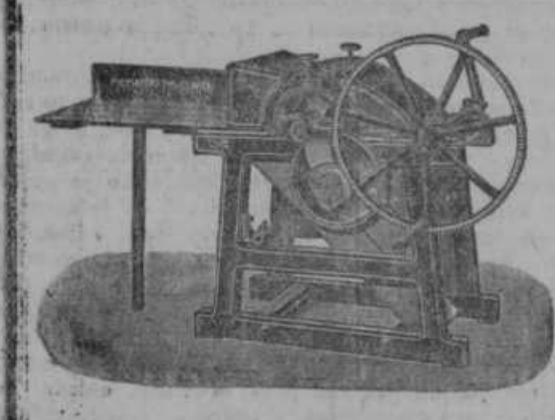
Zdravnik dr. Sedláček
ordinira začasno v Ljutomeru, Stari trg št. 29

Viničar
z več delavskimi močmi se sprejme pri SCHWAB, Hrastovec št. 15, občina Zavrčje. Vpraša se naj tam, ali pa Ptuj, Glavni trg 13. 1-3 694

2 breji kobili
lepi, rjave barve, stari 6 do 7 let, 15 do 16 pesti visoki, so na prodaj ali se pa zamenjajo za 2 konja v primerni velikosti. Ponudbe na »Delavsko pekarno« Maribor, Tržaška cesta št. 36-38. 1-2 698

Laneno seme
vosek, suhe gobe, kumno, orehe, fižol, vseh vrst žita ter sploh vse deželne pridelke kupuje po najvišji dnevni cenil trvdka

J. Dečko, Celje, Glavni trg 10.
tik faine cerkve, (prej Milan Hočevar).

Kdor si hoče oskrbeti

vsakovrstne poljedelske stroje in priprave kakor: vitle, mlatiline, žitne čistilne mline, trijerje ali odbiralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sadne in grozdne mline, stiskalnice, reporeznice, drobilne mlina za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, sesalke in pocinkane cevi, gnojnice, črpalke, Sackove pluge, k silne stroje, dvorezne koruzne sejalne stroje, okopalnice in osipalnice, izborno pocinkane brzoparnike v velikosti 50 do 120 l, brzoparnilne lonce in slamorezne nože i. t. d. naj se obrne zaupno na znano domačo trdko

Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45,
nasproti glav. kol.

gosti vneto agitacijo za Sokola, sicer se mu utegne pripetiti, da bo prav kmalu odfrčal tja, od koder je prifrčal!

Gočova. Pred nedavno je dobila naša kapelica nov govornček. Ob tej priliki smo tudi nabirali darove za smodnik. Toda glej spaka! Pobiranje smo poverili nekemu domačemu fantu, ki se je izkazal kot vnet Sokol. Z nabiranimi darovi je odkuril ta ptič k svojim tovarišem v Ljubljano. Toda mi smo vkljub temu streljali za ubeglim sokolašem. Fantalin, ki nas je tako grdo opeharil, ima na svoji kosmati vesti še tudi več grdih pretefov. Taka je sokolska vzgoja!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Po dolgi, težki in mučni bolezni je dne 21. avgusta umrl v 33. letu svojega življenja naš vrl, plemenit in veren katoliški mladenič Ivan Jagrič. Od božje roke z veliko telesno in srčno lepoto obdarovan, je bil znan in visoko spoštovan čez meje svoje ožje domovine. Zraven velikih drugih vrlin je bil njemu lasten, uravnotežen, vedno zdrav in dostojen humor, zaradi česar ga je vse ljubilo, kar ga je spoznalo. Dasi pa od Boga tako obdarovan in od ljudi toliko spoštovan in ljubljen, se ni nikdar prevzel, temveč je ohranil vedno strah božji v svojem široko ponižnem srcu, ter vestno izpolnjeval božje in cerkvene zapovedi ter nam postal vzor, kako zamorejo telesne in duševne vrline, spremljene od svete vere osrečiti vsakega človeka. Izvanredno lep in veličasten je bil njegov pogreb; slovo ob njegovem odprtem grobu pa je bilo napojeno s tisočermi solzami. Dobremu mladeniču in vrlému sinu svete katoliške cerkve na bo lahka zemlja!

Marija Snežna. Dne 20. t. m. je imel narodni poslanec SLS gospod Roškar po zgodnji sveti maši pri Mariji Snežni v gostilni Cencer zborovanje. Ker je tukajšnje ljudstvo rado vedno slišati iz ust narodnega poslanca o današnjih političnih, gospodarskih in koruptivnih razmerah kaj zanimivega, je bilo število udeležencev nepričakovano veliko. Siger se čita v časopisih mnogokaj zanimivega iz Beograda in še od dalje doli, da podirajo tam bajtice, na katerih mestih rastejo velikanske palače kakor gobe, da se delajo načrti za železnice po sistemu «pajek» (seveda doli v Srbiji, ne morča v Sloveniji) in da delajo neke višje šole za potreščke, v katerih bodo se le Slovenci in Hrvati vzgajali, in postanejo tako «sluga sem pokoran» onim, ki vihtijo že danes bič nad ubogimi prečani. Iz govora gospoda poslanca Roškara smo zvedeli nekaj o srečni bodočnosti, ko bomo Slovenci v državi Jugoslavije lahko tudi svoji gospodarji, ne pa samo hlapi. Seveda smo se na to tembolj prestrašeno vzdramili in stresli, ko je gospod poslanec povdarjal, da je tega ideala Slovencev vodi morda še trnjeva pot in da celo domačini Slovenci, demokratske in samostojne stranke izdajajo ta ideal, drago nam našo Slovenijo v roke centralistov. Mi smo na skrajni severni meji Jugoslavije. Mi smo pa tudi skoraj v celoti v taboru ene stranke, ki čmeta, delavca, uradnika in vsako bogo paro zastopa, ki nara še danes Slovenca in ki ima v svojem programu «Slovenec ostani na tvoji materni zemlji še nadalje Slovenec, sicer kot tak bodi tudi dober državljani, ako ti nudi država tvojo enakopravnost ter Slovenija postani avtonomni del». Ta ideal zastopa SLS. Ker skoraj vsak Slovenec pozna boj SLS in tudi pripozna, da le ta ga vodi na poti v avtonomno Slovenijo, smo mi torej kot Slovenci gospodu poslancu Roškaru za njegov obisk in za njegov trud najhvaležnejši in mu tudi zagotovo, da ostanemo zvesti pristaši njegovega mišljenja ter da bomo skušali tudi one domačine o idealu avtonomne Slovenije prepričati, kateri še danes po zaslepljeni poti tava, na katero je bil marsikateri prijatelj prevarano zapeljan, a se je pred prepadom še pravčasno vzdramil in se na ravno pot zopet povrnil. S tem pa ni rečeno, da mi si nismo brati s Srbi, marveč mi tudi istega ljubimo in mu roko k spravi ponujamo, pač pa mi ne maramo današnjih voditeljev sovražne nam ideje avtonomne Slovenije, kočijažev, ki vodijo naš narod in naše gospodarstvo v prepad, koritarjev, kateri nimajo smisla za narodov nagor ter si od gladi in obupa lačne matere trubehe maste. Vidajmo avtonomno Slovenijo pogumno vedno dalje, ne utrašimo se pri temu mnogobrojnih ovir in izrekamo stavnikom in vsakemu zidarju našo najlepšo hvalo, gospodu poslancu Roškaru pa na svidenje! Zborovanje je mirno poteklo.

Marenberg. Društva v Dravski dolini se opozarjajo na prireditve podružnice Jugoslovanske Matice v Marenbergu v nedeljo, dne 8. oktobra 1922, ob 3. uri pop. v Brudermannovi dvorani v Marenbergu ter se naprošajo, da tega dne ne prirede nobene prireditve.

St. Janj pri Velenu. Tukajšnji č. g. zlatomašnik Mihael Strašek se tem potom prav pristržno zahvaljuje za premnogo mu došle čestitke k zlati maši ter se priporoča v molitev.

Topolšica. Ni še minulo pol leta, ko je naši občini županov slabostojni gostilničar Ročnik. Ta ptiček je vrl dober skrbel za svoje občane. Koruza, ki je bila namenjena za ubožne občane, je seveda romala v malhe samostojnečev. Ob priliki prihodnjih volitev bomo temeljito obračunali s samostojneči.

Gotovlje. «Človek obrača, Bog obrne». Ze dolgo smo se pripravljali, da bomo 11. avgusta t. l. slovesno obhajali zlati mašo velezaslužnega gospoda župnika Jakoba Zupaniča, kar pa nam ni bilo dano, ker je že pred letom umrl. Zato smo obhajali samo spomin s slovesno službo božjo za rajnega. Ob obilnem številu vernikov in pri okrašenem oltarju in ob grobu smo se spominjali pred letom umrlega pokojnika; v pondeljek pa smo opravili obletnico in libera pred lumbo z molitvami za rajnega. Priporoča se vsem obilnim njegovim znancem v blagohoten spomin. Nad njegovim grobom se bere napis:

Bil vzoren si dušni pastir
in skrben za ovčice svoje. —
Dodeli Bog večni Ti mir,
Svet' raj naj plačilo bo Tvoje.

Jurklošter. Lastnik tukajšnje graščine žid Henrik Falter, ki se je pa dal krstiti, ima oskrbnika z imenom Drobnič, ki je zelo trdosrčen človek. Ljudem ne dovoli, da bi smeli nabirati travo po gozdih. Neki najemnici je dovolil nabirati dračje. Nekega dne je poslal po njo, da pride na delo v graščino. Ko je pa revica tistega dne bila zadržana in ni mogla priti na delo, je oskrbnik takoj poslal logarja k ženic, ki ji je prepovedal nabiranje dračja v graščinskih gozdovih. Sedanjji lastnik graščine kakor tudi njegovi predniki, so pokupili od tukajšnjih kmetov 16 posestev. Vsa ta zemlja je sedaj že zasajena z gozdovi in drevjem, poslopja pa, v katerih so poprej stanovale kmečke rodbine, pa razpadajo oziroma so že razpadla. Graščinsko posestvo meri sedaj nad 400 oralov večinoma gozdov. Agrarna reforma bo lije si?

Jurklošter. V naših hribovitih krajih nam je letošnja suša povzročila prav veliko škode. Ozimine se je namlatilo komaj za seme. Zrna je drobno kot kumna. Več kot polovica koruze je jalova, krompir droben kakor oreh, fižola pa sploh ne bo nič, edino sadje obeta dobro. Sena je bilo letos polovico manj kakor lani. Kdor še je redil kravico, jo bo moral vsled pomanjkanja krme prodati za slepo ceno. Mesarji ponujajo kmetom za živino kilogram žive teže po 14. kron, meso pa prodajajo po 52 kron. Nas ubogo kmetško ljudstvo pač tarejo vse nadloge!

Še nekaj iz gospodarstva.

J. Vezjak:

SUSENJE SADJA

ali kako bolje sadje razpečati.

Ni vse eno, ako nas Bog obdari s svojim blagoslovom sadne letine, a sadjerejci ne znajo, kako se sadje bolje proda, oziroma kako nam donaja več dobička.

Sadna letina je letos precej ugodna, ter sadjarji pričakujejo nestrpnost, kako bodo lahko prodali toli željeni pridelek, ker vsak rabi novec za davek in še sto in sto drugih potrebščin, ki v sedanjem času stanejo ogromno denarja.

Zato pa treba gledati že sedaj in misliti, kako in kdaj bomo porabili, ozir. prodali sadje. Vsak sadjerejec bi moral dobro preudariti in preračunati že vnaprej, kako se mu bo sadje bolje izplačalo, kako se treba pripraviti, ako bi se sadje ne dalo v svežem stanju ugodno razpečati.

Ako je sadna letina obilna in to na daleč okrog, takrat sadjarji ne dosežejo tistih cen, ki bi odgovarjale istočasnim razmeram. Ravno to bo pa letos mogoče še marsikoga presenetilo ter spravilo sadjerejce v neprijeten položaj. Da pa mi dovoljne cene dosežemo, je potrebno, da sadje v takšen stan spravimo, da ga je mogoče hraniti za taka leta, ko ni sadja — in to bi bilo sušenje. Suho sadje je trpežno, da lahko čakamo ugodnih cen, tudi pri razpečavanju ni nevarnosti.

Sadje v suhem stanju je tudi tečno, posebno pri domači uporabi, kar posebno povzdiga njega vrednost. Če pogledamo na trg, vidimo, da se suho sadje prodaja 1 kg po 28 do 32 K ali meterski stot po 2800 do 3200 K. — Zadnje sadno letino se je plačeval kilogram po 2 do 8 K ali meterski stot po 200 do 800 K.

Ako pri tem pomislimo, da da 100 kg svežega sadja 40 kg suhega, je treba torej za 100 kg suhega sadja 250 kg svežega sadja. Pri tem še pa moramo računati drva za sušenje, za 250 kg po 200 K. Ako vse to preračunamo in premislimo, se nam pokaže dobiček, ki presega dvali trikratno vrednost svežega sadja. Razlika med svežim in suhim sadjem nastane od 900 do 1800 K. Ako še odštejemo stroške pri stotu suhega sadja, kakor kurjač, vkladanje in izkladanje v sušilnici, pridemo do zaključka, da zgubimo sila veliko pri svežem sadju, ako ga za slepo ceno prodajamo.

Če pogledamo, koliko sadja se pridela pri nas v Sloveniji, ki se proda kar tako v svežem stanju in to po nizkih cenah, nas mora to dejstvo navdati z veliko žalostjo. Težki milijoni grede v izgubo, katere bi si sadjarji prihranili, ako bi sadje sušili. — Zatorej sadjerejci pozor!

Pri nas na trgu vidimo suho sadje le iz sosednih krajev, kakor iz Slavonije, Bosne in Srbije, a iz naših krajev je suhega sadja le redko najti. V bodoče je treba vso pozornost obrniti na to, da bomo sadno letino bolje izkoristili. Posušeno sadje nam prav veliko zaleže v domačem gospodinjstvu. Pred pol stoletjem je bilo v navadi, da je vsaka gospodinja došlemu gostu postregla s pokuhanim suhim sadjem ter so bili tudi delavci zadovoljni z jabolčnimi krlji. Kruh je bil tistokrat le kot prigrizek, vsak je raje segel po suhem sadju, prav posebno pa še otroci. Zato so pa bili ljudje bolj imoviti kakor dandanes, ker so bolj izkoriščali domače pridelke v lastno uporabo. Dandanes pa vsak vse za slepo ceno proda in za drago ceno kupuje, zato pa je res že na vseh koncih in krajih samo pomanjkanje in nezadovoljnost. Ako bodo sadjarji uvaževali sušenje sadja ter se otresli novodobnega duha ter složno in Bogu vdano izkoriščali od Boga podeljene dobrote, potem bo še le pravo blagostanje.

Kakor je bilo omenjeno pri konoplji v št. 19 «Slov. Gospodarja» z dne 11. maja 1922 o napravi sušilnic, ki so posebne važnosti za sušenje sadja, omenjam še sledeče: Kdor želi suho sadje, ki bo čislano po trgu, naj suši sveže, zdravo (ne piškavo) sadje takole: V sušilnici se najprej zakuri, da postane prostor za sušenje vroč. Med tem časom pa treba sadje za sušenje osnažiti, slive z lesenim klinec napikati, to je: napravi se po 3—5 vbodljajev v sad slive, jabolke in hruške, kar je debelih, se razreže na kosce in je treba peške in sredino iztrebiti. Tudi pečlje pri slivah in jabolkah je bolje, da se iztrebijo. Ko imamo sadje pripravljeno, se vloži v sušilnico, slive zgoraj in jabolka ter hruške spodaj. Kadar so pa jaboljka in hruške napol suhe, se preloži sadje v sušilnici obratno, to je: slive dol in jabolke in pa hruške navzgor, da se dobi boljši pridelek. Ako tako ravnamo pri sušenju in se še med sušenjem parkrat sadje shladi, dobimo pridelek, ki bo odgovarjal zahtevam, ki jih trg zahteva.

Omeniti še moram, da mora biti peč v sušilnici z vodom (cug), da vso vročino obdržimo v sušilnih prostorih. Na tak način rabi peč malo drv in vročina tem hitreje deluje. Ako je peč dobro narejena, se nam sadje posuši od 24 do 36 urah in vloži se lahko od 170 do 200 kg sadja naenkrat v sušilni prostor. Pri napravi dobre sušilnice ne smemo pozabiti oddušnik, to je: odprta luknja na stropu sušilnega prostora, da zamore sopara iz sadja uhajati ven in naš zato se hitreje suši.

Ako se ravna po zgoraj omenjenih navodilih, se prav lahko pride do boljših gmotnih sredstev. In letošnja sadna letina nam lahko prav lepe uspehe nudi. Za brezsadno letino si preskrbimo za družino zdrave in tečne jedi in z odprodajo lep skupiček za gospodarske potrebe.

Zatorej, sadjerejci, poprimite se sušenja sadja tem starih krščanskih navad, pa smemo z gotovostjo pričakovati boljše bodočnosti.

ENOLETNI TEČAJ NA DRŽAVNI KMETIJSKI SOLI V ST. JURJU OB JUZ. ŽEL.

začne početkom novembra t. l. in bode trajal do konca septembra prihodnjega leta. Razmeroma kratka učna doba ima namen omogočiti posestnikom, ki težko pogrešajo svoje sinove za dalje časa, da se slednji v stroki vendar dobro izveščajo. V tem kratkem času se tudi ne odtujijo domačim razmeram.

Učenci so oskrbljeni na zavodu s stanovanjem in hrano, pa tudi perilo se jim snazi. Za to vse se plačuje po 200 dinarjev mesečno in sicer v polletnih obrokih naprej. Ako bode rastla draginja, se zna zvišati tudi ta oskrbnina. Solnino 10 dinarjev mesečno plačujejo samo učenci, ki so doma iz Slovenije.

Nekaj je tudi mest prostih polovico in cele oskrbnine. Ta se oddajajo le sinovom manj premožnih kmetov, ki so take podpore res potrebni in se zavežejo ostati zvesti kmetijskemu stanu na domačijah.

Pogoji za sprejem so:

1. Dovršeno 16. leto starosti, 2. dobro dovršena ljudska šola, 3. popolno telesno in duševno zdravje, tesna krepka postava in brezhibnost značaja.

V prvi vrsti se upoštevajo sinovi kmetijskih staršev, posebno, če so se že doma bavili s kmetijstvom. Za sprejem naj se pošljejo prošnje najkasneje do 25. sept. podpisanimu ravnateljstvu. Prošnje morajo biti na lastnoročno pisane in kolkovane s 4 din., za rešitev se pa naj priloži kolek 10 din.

Priložiti se morajo tudi sledeče listine: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. npravstveno spričevalo, 5. zdravniško spričevalo, 6. reverz staršev ali varuha, v katerem se zavežejo redno plačevati vse nastale stroške, ter poravnati vsako prizadeto škodo in 7. iste, ki hočejo kot olajšavo glede oskrbnine tudi uradno potrjeno spričevalo o premoženjskih razmerah.

Obveznost plačevati vse razne stroške razen dovoljenega jim popusta na oskrbnini velja pa tudi za te, kakor tudi plačati polno oskrbnino za nazaj, ako dotični učenc izstopi brez tehtnega vzroka iz zavoda pred koncem tečaja ali če izgubi radi malomarnosti ugodnosti znižane oskrbnine.

Po predpisu za pol leta naprej plačane oskrbnine se ne vrnejo, če kateri učenc odide svojevotjno prej. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo. — Ravnateljstvo državne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel.

Monopolna uprava in sol. Kakor znano, ima monopolna uprava z sedežem v Ljubljani v rokah razpečavanje jedilne soli za Slovenijo; to delo izvršuje žitni zavod v Ljubljani. Zastopstvo za Maribor in Prekmurje ima pa mariborska tvrdka Anton Tonejc in drug, ki bi glasom pogodbe morala imeti stalno zalogo 32 vagonov v Mariboru, v resnici so pa njihova skladišča navadno popolnoma prazna. Ze dalje časa prihajajo iz trgovskih krogov bridke pritožbe zaradi pomanjkanja soli. Dosedaj si je trgovstvo pomagalo na ta način, da je naročalo sol iz Zagreba, tam se je dobila fino blago iz državnega rudokopa, velika razlika med morsko debelo soljo, ki jo pririva žitni zavod iz Ljubljane v Maribor in katero blago naše ljudstvo ne prevzame rado. Kar naenkrat čitamo v Uradnem listu razglas monopolne uprave za sol v Ljubljani, glasom katere je uvoz soli iz Hrvatske, kakor tudi iz drugih pokrajin v Sloveniji strogo prepovedan in da se bodo prestopki kaznovali kar najostreje. Akoravno ni nobenega zakona, ki bi prepovedoval uvoz soli iz ene pokrajine v drugo, je vprašanje, kaj se bo zgodilo z soljo, ki je bila že davna poprej kupljena na Hrvatskem ali drugih pokrajinah Jugoslavije, ki je tudi večinoma že plačana in katera je že precej časa na potu. Čuje se, da je finančna kontrola že nekaj dospelih vagonov zaplenila in je pričakovati, da bo zaplenila še ostale današnjih razmerah na železnica si ne more pomagati, on ne ve, kje danes leži blago in mu tudi ni mogoče dirgirati nazaj vagon. Postopanje monopolne uprave je v tej zadevi naravnost čudno in smešno. Človek se mora začudeno vprašati, ali živimo v zedinjeni državi ali pa je Slovenija odtrgan del Jugoslavije, kajti centralizem ima prvo besedo v Jugoslaviji. Mnenja smo, ako monopolna uprava oziroma žitni zavod v Ljubljani ne stori svojo dolžnost in ne da občinstvu prepotrebne soli na razpolago, ima tudi tisto pravico, si blago nabaviti drugod in tukaj pride v prvi vrsti Hrvatsko v poštev, ki ima stotine in stotine vagonov soli na razpolago, med tem ko vlada v Sloveniji največje pomanjkanje. Zahtevamo, da monopolna uprava napravi v tem oziru takoj red v Sloveniji, ter da naše konzumente vsaj s soljo zadostno založi, morebitne tozadevne prestopke kupcev pa za enkrat ne kaznuje, ker za to tudi ni nobene postavne podlage.

Gostilničarji se opozarjajo, da se jih uvrsti v «Vodnik po planinskih krajih» samo takrat, ako so inserenti ali vsaj odjemalci Planinskega koledarja. Drugi, planinstvu nenaklonjeni gostilničarji se kratkomalo izpuste, kar jim bo več škodovalo, kakor pa ako si kupijo koledar za leto 1922 za borih 21 kron, ki se ga dobi še pri založništvu v Mariboru, Krekova ulica 5.

Tudi za leto 1923 izide Planinski koledar. Tiskan bo na lepem belem papirju. Vslad visokih nabavnih stroškov se mora cena zvišati na 6 din., s poštnino 6.25 din. Upamo, da se vsled tega ne bo skrčil krog njega prijateljev, temveč da dobi še mnogo novih naročnikov. Koledar bo povečan z novimi potnimi omrežji ter vsebina po strokovnjakih temeljito popravljena in pomnožena.

NASIM INSERENTOM!

Na pismena vprašanja v inseratnih ali oglašnih zadevah odgovarja upravništvo lista le tedaj, ako je dotičnemu pismenemu vprašanju priložena znamka za odgovor.